1939 ий
12
СЕНТЯБРЬ
№ 79 (578)
Акше 5 ыр.

9-ше ИИ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Ӧрвезе коммунист

ВЛКСМ Маробкомын ден Горкомын орган

ВЛКСМ ЦК IX Пленумын решенийже-шамычым кажне комсомолец дек шукташ

ВЛКСМ ЦК-н шукерте огыл эртыше индешымше Пленумжо пеш кӱлешан ыыл вопросым обсудитлен да решений-шамычым луктын.

ВЛКСМ ЦК IX Пленумын решенийже-шамыч — тиде ВКП(б) XVIII с'ездын да ВЛКСМ ЦК VIII Пленумын решенийыштым умбакыже развиватлымаш, тиде — комсомолец шамычым, комсомольский организаций-шамычым да пӱтынь советский молодежьым государственный ден хозяйственный пашаште эше утларак активно участвоватлымашке мобилизоватлымаш. Садлан IX Пленумын решенийже-шамыч — комсомолын боевой программыже.

ВКП(б)-ын XVIII исторический с'ездше Ленинско-Сталинский комсомоллан моткоч кугу доверийым оказатлен, тудын ончылан почетный да ответственный задачым шынден. ВЛКСМ ЦК-н VIII Пленумжо государственный ден хозяйственный пашаште утларак активно участвоватлаш, XVIII партийный с'ездын решенийже-шамычым шуктышаш верч чыла вийым пышташ комсомольский организаций-шамычым обязатлен.

ВКП(б)-ын XVIII с'ездше деч вара комсомольский пашан содержанийже кумдарак да разностороннийрак лийын. Комсомольский организаций-шамыч предприятийын, колхозын, учреждений-ын илышышкышт утларак вникатлаш тӱҥалыныт. Мемнан Марийский республикыштат ятыр комсомольский организаций-шамыч шке пашаштым перестроитленыт. „КИМ" колхоз (Йошкар-Ола район) пеленсе комсомольский организаций уборкышто активно участвоватлен, общественный животноводствым развиватлымаште кугу полышым оказатла. „Ленин корно" колхозысо (Звенигово район) комсомолец-шамыч хозяйственный пашан чыла детальышкыже вникатлат.

Но тидын ден пырля посна комсомольский организаций-шамыч комсомольский пашам перестроитлымаште юватылыт. ВЛКСМ посна райком-шамыч пашам перестроитлымаште эркын тарванылыт, садлан южо районышто посна первичный комсомольский организацийлаште ВЛКСМ ЦК VIII Пленумын решенийжым але мартеат обсуждатлыме огыл.

Теве Еласал районышто посна комсомольский организацийлаште ВКП(б) XVIII с'ездын да ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийыштым але мартеат изучатлыме огыл. „Борец" колхоз (Пайганур ял совет) пеленсе комсомольский организаций тиде шотышто нимом ыштен огыл. Йошкар-Ола районыштат комсомольский организаций-шамыч шке пашаштым эркын перестроитлат.

ВЛКСМ ЦК-н IX пленумжо Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычын примерышт дене чыла комсомольский организацийлаште лийын кертше ситыдымаш-шамычым тӱжвак луктын. Пленум „ВКП(б) XVIII с'ездын решенийже-шамычым умбакыжат пропагандироватлаш, кумышо сталинский пятилеткын планже дене наметатлыме государственный, хозяйственный, культурный задача-шамычым разрешитлымаште чыла комсомолец-шамычын да молодежьын утларак активно участвоватлымыштым добиватлаш" комсомольский организаций шамычым обязатлен.

Пленум школлаште комсомолын задачыже нерген обсуждатлен, пионерский пашам саемдаш да школьный комсомольский организаций-шамыч дене руководствым саемдаш требоватлен.

Военно-физкультурный паша—комсомолын кровный пашаже. Пленум тиде вопрослан кугу вниманийым ойырен.

Мемнан ончылно пеш кугу политический значенияан паша—местный Советлашке сайлымашлан образцово ямдылалтмаш паша шога. Комсомол тиде пашаштат партийын активный помощникше улмыжым моткоч чаплын ончыктышаш да ончыкта.

ВЛКСМ ЦК IX Пленумын решенийже-шамыч пӱтынь комсомоллан боевой программа. ВЛКСМ райком-шамычлан, комсомольский организаций-шамычлан IX Пленумын решенийже-шамычым умылтараш кызытак пижашышт кӱлеш. ВКП(б) XVIII с'ездын, ВЛКСМ ЦК VIII да IX пленумжын решенийыштым кажне комсомолецын сознанийышкыже шукташ—мемнан ончылно ответственный паша. Тиде боевой пашам местный Советлашке сайлымашлан ямдылалтмаш дене сочетатлаш—теве задача.

Фельдшерско-акушерский школышто тунемше ӱдыр-шамыч „Всеобщий воинский обязанность нерген законым" кугу куанымаш дене вашлийыныт. Снимкыште: II курсышто тунемше-шамыч (шола гыч первый ряд) А. П. Сушенцова, Е. М. Петрова, Е. Н. Хорошавина, С. К. Бахтина, (кокымшо ряд) А. Ф. Торощина, А. П. Торощина, П. С. Голубкина „Всеобщий воинский обязанность нерген законым" лудыт.

Фото М. Чуршуковын.

ВЛКСМ Центральный Комитет IX Пленумын пашаже нерген
ИНФОРМАЦИОННЫЙ УВЕРТАРЫМАШ

Тиде кечылаште ВЛКСМ Центральный Комитетын IX пленумжо эртен.

Пленум тыгай вопрос-шамычым обсудитлен:

а) Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычын государственный да хозяйственный пашаште участвоватлымышт нерген.

б) Школышто комсомолын пашаже нерген.

в) Комсомольский организацийлаште оборонный ден физкультурный паша нерген.

г) Шемер депутат-шамычын местный Советлашкышт сайлашлан ямдылалтмаште да эртарымаште комсомольский организаций-шамычын участвоватлымышт нерген.

Вопрос-шамычым обсудитлымек соответствующий решений-шамычым приниматлыме.

Пленум ВЛКСМ ЦК секретарь-шамычлан Ф. И. Наседкин ден Н. Н. Романов йолташ-шамычым сайлен.

Пленум Ф. И. Наседкин йолташым ВЛКСМ ЦК Пленумын да бюрон составышкыже пуртен.

Сессийын решенийжым саламлат

Фельдшерско-акушерский школысо молодежь—студент ден студентка-шамыч, преподавательский состав СССР Верховный Совет нылымше внеочередной Сессийын решенийже-шамычым шокшын саламлат.

Кызыт школышто кокымшо ступень ГСО, ПВХО значоклан нормым сдатлат да пулеметым тунемме кружокым организоватлыме.

Тиддеч посна студенческий молодежь коклаште политинформаций, СССР Верховный Совет нылымше Сессийын решенийже-шамычым изучатлымаш эрталтараш тӱҥалеш, тидлан лӱмын 8 агитаторым ойырымо.

В. Яковлев.

СОВЕТСКИЙ СОЮЗЫШТО

СССР Здравоохранений Калык Комиссарлан Г. А. Митерев йолташым назначитлыме нерген

СССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ ПРЕЗИДИУМЫН

УКАЗШЕ

СССР Здравоохранений Калык Комиссарлан Георгий Андреевич **Митерев** йолташым назначитлаш.

СССР Верховный Совет Президиум Председатель — М. КАЛИНИН.
СССР Верховный Совет Президиум Секретарь — А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1939 ий 8 сентябрь.

ЯНДА ПРОМЫШЛЕННОСТЬЫСО ПАШАЕҤ-ШАМЫЧЫМ НАГРАДИТЛЫМАШ

Стеклодувный производствышто пеш кӱлешан изобретений ден тудым пеш сайын освоитлымылан СССР Верховный Совет Президиумын Указше почеш янда промышленностьысо пашаеҥ-шамычым СССР Союз орден да медаль шамыч дене наградитлыме.

„Трудового Красного Знамени" орден дене 6 еҥым, „Знак почета" орден дене 4 еҥым да „За трудовую доблесть" медаль дене 3 еҥым наградитлыме.

Запасный-шамыч гыч ужашым Йошкар Армийыш призыватлымаш

Эре утларак кумдаҥын да угрожатлыше характеран лийын шогышо германо-польский войналан лийын, элын обороныжым умбакшым пеҥгыдемдыме цель дене армийышке икмыняр ийготын ужашыжым призыватлыме нерген правительство решенийым приниматлен.

Йошкар Армийыш запасный-шамыч гыч призыв Украиныште, Белорусский, Ленинградский, Московский, Калининский да Орловский военный округлаште эртаралтын.

У МАШИНА-ШАМЫЧ

Украинысе машинно-тракторный станций-шамыч тений шым тылзат пелыште 2.375 тракторым, ик тӱжем наре комбайным, 1.500 утла автомобильым налыныт. Основной свекла ӱдышӧ районласе МТС-лашке свеклам поген налшаш вашеш 212 свеклоподемникым колтымо. Тений Украинын МТС-шамыч пеш шуко ешартыш трактор, комбайн да моло машина-шамычым налшаш улыт.

Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычын государственный да хозяйственный пашаште участвоватлымышт нерген

ВЛКСМ Свердловский, Горьковский Обком-шамычын докладышт почеш ВЛКСМ ЦК индешымше Пленумын постановленийже

ВКП(б) XVIII с'ездын историческый решенийже-шамычым да ВЛКСМ ЦК VIII пленумын „ВКП(б) XVIII с'ездын решенийже-шамычлан лийын ВЛКСМ организаций-шамычын пашашт нерген“ постановленийжым шуктен, Свердловский ден Горьковский областной комсомольский организаций-шамыч партийный организаций-шамычын вуйлатымышт дене государственный да хозяйственный деятельностьышто утларак активно участвоватлаш тӱҥалыт. Комсомольский пашан содержанийже кумдарак да разносторонний рак лийын. Комсомольский организаций-шамыч шкенышт предприятийысе, колхозысо, учрежденийысе хозяйственный пашашке пеш чак подходитлат. Производствышто комсомолец-шамыч ведущий рольым добиватлат, социалистический соревнований да стахановский движенийым шарымаште партийный организаций-шамычлан активно полшат.

С. Орджоникидзе лӱмеш Ленин орденан Уральский машиностроительный заводысо комсомольский организацийыште непосредственно производышто улшо 2700 комсомолец гыч 1872 комсомолецше стахановец улыт да 786 — ударник. Комсомольский организацийын активно участвоватлымышт дене завод первый полугодий планым 110 процентлан темен.

Молотов лӱмеш Горьковский автозаводышто комсомольский организацийын инициативыже дене стахановский школа-шамычым ыштыме. 1939 ийыште куд тылзе жапыште нине школаште 1206 еҥ тунемын.

Партийный директивын подлинный проводникше улшо ялысе комсомольский организаций - шамычын рольышт да ответственностьышт кугемын. Свердловский область, Камышловский район, „Зауралец“ колхозысо комсомольский организаций колхозник - шамычлан ВКП(б) ЦК майский Пленумын „Колхоз-шамычын общественный мландыштым разбазаривание деч аралыме мера-шамыч нерген“ решенийжым умылтарен да кажне колхозникын налме трудоденьже количествым ятыр кугеммашым добитлен. Комсомолец-шамыч колхозын шошо агалан ямде улмыжым проверитленыт, производственный планым составитлымаште, пашаште ситыдымаш-шамычым пытарымаште активно участвоватленыт. „Зауралец“ колхоз шошо агам срок деч ончыч пытарен да уборочный кампанийлан сайын ямдылалтын.

Горьковский область, Богородский район, Кухрышихинский колхозный комсомольский организаций, „Колхозлаште общественный животноводствым развиватлыме мероприятий-шамыч нерген“ СССР СНК-н да ВКП(б) ЦК-н постановленийжым шуктен, кормовой базым создатлышаш верч оза семын пижын. Комсомолец-шамычын инициативышт дене чашкерым уа-шамыч деч эрыктен, эрыкталтше площадеш шудым ӱден, силосный башньым ыштен.

Кумышо Сталинский Пятилеткын шолдра у стройкыжо-шамычлан да калык озанлыкын решающий участокышлан ВЛКСМ ЦК VIII пленумын приниматлыме шефство комсомолец-шамыч ден молодежь коклаште у производственный нӧлталтмашым вызыватлен.

Уральский углехимический научно-исследовательский институтын комсомолецше-шамыч Амурстальстройлан кугу заданийым шуктеныт—ожно коксоватлаш лийдымылан шотлалтше верысе Дальневосточный уголь гыч металлургический коксым вырабатыватлыме методым разработатленыт.

„Красная Этна“ заводысо (Горьковский область) комсомольский организаций малолитражный автомобильлан крепежной деталь-шамычым шке жапыштыже лукташ верч кучедалеш. Нине деталь-шамычын чертежышт срок деч 45 кече ончыч ыштен шукталтыныт. Деталь-шамычым ыштышлан кӱлешлык инструментат срок деч ончыч ышталтын.

Шемер-шамычым культурно-бытовой обслуживатлыме вопрос-шамычым шындымаште да разрешитлымаште комсомолец-шамыч инициативым проявитлат. Комсомольский организацийын предложенийже почеш Свердловский областьысе Алапаевскийыште парк культуры и отдыха да стадион ышталтыныт. Уралвагонзаводысо комсомолец-шамычын предложенийышт почеш да нунын активно участвоватлымышт дене шоссейный корным да трамвайный линийым строитлымашым ускоритлыме. Тиде корно да линий рабочий поселокым ола ден уша. Горьковский областьыште Ардатово оласе комсомолец-шамычын да молодежьын вийышт дене оласе парк культуры и отдыхым оборудоватлыме. Дзержинск олаште комсомольский организацийын активно полшымыж дене дворец культуры ышталтеш.

ВКП(б(XVIII с'ездын решенийже-шамычым шуктымаште Свердловский ден Горьковский областной комсомольский организаций-шамычын пашаштышт тыгак положительный результат улеш: пеш шуко комсомолец-шамычым руководящий партийный, советский, хозяйственный, культурный пашашке выдвигатлымаш. Свердловский областьыште пытартыш жапыште тӱрлӧ участкылашке 1500 комсомолецым выдвигатлыме, а Горьковский областьыште—тӱжем утла.

Тидын ден пырля ВЛКСМ ЦК Пленум отмечатла, что Свердловский ден Горьковский областной комсомольский организаций-шамыч шкенышт пашам ВКП(б) XVIII с'ездын да ВЛКСМ ЦК VIII пленумын решенийыштлан келшышын моткоч эркын перестроитлат.

„Пӱтынь комсомольский паша комсомолец-шамычым активный государственный ден партийный деятельностьлан ямдылымашке, партийын **помощникше** улмо рольжо дене кылдалтше, комсомолын задачыже-шамычым реализоватлымашке круто савырнышаш“ (Жданов) гын, Свердловский ден Горьковский областьысе посна комсомольский организаций-шамыч чыла шкенышт пашам але эше внутрикомсомольский вопрос-шамычым дене гына ограничиватлат.

Государственный, хозяйственный, культурный деятельностьышто комсомолын активно участвоватлымашыже шке областьым, тудын экономикыжым, промышленный ден ял озанлык производствын характерыштым, культурный строительствын вопросшо-шамычым келгын да чыла могырымат палымашым требоватла. Туге гынат, Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычын руководящий активше шке областьыштын экономикыжым начарын пала, нунын хозяйственный ден культурный илышышкышт пеш келгын огыл вникатла.

Свердловский областной комсомольский организаций черный металлургийын предприятийже-шамычын, Л. М Каганович лӱмеш кӱртньӧ корнын пашашт гай пеш важный вопрос-шамыч дене шагал заниматлен. Горьковский областной комсомольский организаций Верхне-Волжский пароходствын, Балахнинский бумажный комбинатын, лесохимический, деревообделочный ден кустарный промышленностьын пашаштым саемдаш полшен огыл.

Свердловский ден Горьковский областьласе ятыр предприятийласе комсомольский организаций-шамыч стахановский движенийлан умбакыжат кушкаш мешайыше, выпускатлыме продукцийын качествыжым волтышо, технический процессым нарушатлыше штурмовщина дене огыт кучедал.

ВЛКСМ Свердловский, Горьковский Обком-шамыч озанлыкын почеш кодшо отраслыже-шамычын пашашт нерген, шемер-шамычым культурно-бытовой обслуживатлыме нерген партийный ден советский организаций-шамыч ончылно шындымаште инициативым ситышын проявитлен огытыл, посна комсомольский организаций-шамычын сай починыштым чылаже годымак огыт поддерживатле, положительный опытым начарын обобщатлат да тудым чумыр организацийын достоянийжым огыт ыште. Примерлан, комсомолын Горьковский Обкомжо Молотов лӱмеш заводышто малолитражный автомобильлан запасный часть-шамыч производствым ямдылыме шотышто комсомольский организацийын инициативыжым ок поддерживатле.

ВЛКСМ ЦК-н VIII пленумжо кумышо сталинский пятилеткын шолдра стройкыжо-шамычым шефствыш налмаш деловой практический полышым пуымо характеран лийшаш манын предупреждатлен. Туге гынат, Свердловский ден Горьковский Обком-шамыч шкенышт рольым у стройкылан паша вийым вербоватлымашке чыла сводитлен, тиде государственный пашашке ик могырым гына подходитленыт. Молотов лӱмеш автозаводышко 900 комсомолецым мобилизоватлен, ВЛКСМ Горьковский Обком нунылан сай культурно-бытовой условийым ыштен шуктен огыл да производственно - технический обучениййым организоватлен шуктен огыл. Свердловск—Омск кокымшо кӱртньӧ корно строительствыштат тыгай факт-шамыч лиеденыт, кудым Свердловский областной комсомольский организаций шефствоватла.

Чыла колхозлаште комсомольский организаций-шамычым создатлыме нерген да шагал членан организаций-шамычым пенгыдемдыме нерген ВЛКСМ ЦК VIII пленумын постановленийжым ВЛКСМ Свердловский ден Горьковский Обком-шамыч неудовлетворительно шуктат. Кызыт марте Горьковский областьысе 2712 колхозлаште да Свердловский областьысе 1127 колхозлаште первичный комсомольский организаций-шамыч але эше создатлыме огыл.

Свердловский ден Горьковский областьысе комсомольский организаций-шамыч молодежьын общий образованийжым нӧлтымашке вниманийым ситыдымын ойырат, средний школа-шамычын пашашт дене начарын заниматлат.

Производство деч отрыватлыде ӱдыр-трактористка-шамычым ямдылымаш нине областьлаште неудовлетворительно организоватлыме. ВЛКСМ Обком-шамыч тиде пеш кугу государственный пашашке безответственно подходитленыт, трактористка-шамычын кружоклаштышт ӱдыр-шамычым успешно туныкташлан кӱлешлык условийым (учебный пособийым, помещенийым да молым обеспечитлымаш) создатлен шуктен огытыл.

Свердловский ден Горьковский областьысе руководящий комсомольский активын икмыняр ужашыжын йоҥылыш представлений уло, комсомол ончылан ВКП(б) XVIII с'ездын шындыме моткоч кугу государственный значений задачым пуйто кампанейски, наскок дене решитлаш лиеш. Государственный ден хозяйственный строительствын вопросшо-шамычым правильно решитлашлан, руководящий комсомольский актив деч нине вопрос-шамычым келгын умылымаш, нуным шындымаште да разрешитлымаште инициатива ден настойчивость, большевистский критика да государственный ден хозяйственный орган-шамычын пашаштышт улшо ситыдымаш-шамыч дек миритлыдымаш, решенийым шуктымашым проверитлымаш требоватлалтыт.

ВЛКСМ ЦК-н Пленумжо постановитла:

1. ВКП(б) XVIII с'ездын решенийже-шамычым умбакыжат нойыде пропагандироватлаш, кумышо сталинский пятилеткын планже дене намечатлыме государственный, хозяйственный, культурный задача - шамычым разрешитлымаште чыла комсомолец-шамычын да молодежьын утларак активный участийжым добиватлаш Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычым обязатлаш.

Предприятийын, колхозын, учрежденийын хозяйственный, культурно-бытовой илышыштыже лийше вопрос - шамычым шындымаште да разрешитлымаште инициативым утларак проявитлаш.

2. Комсомольский организаций-шамыч партийный организаций-шамычлан полшаш, социалистический соревнованийым кумдан шарымаште активно участвоватлаш, стахановский движенийым умбакыжат нӧлталаш верч, социалистический трудын передовикше-шамычын опытыштым чыла пашазе ден кресаньык-шамычлан передатлышаш верч эше кугурак упорство да настойчивость дене кучедалаш должен улыт.

Стахановец - шамычын опытыштым передатлымаште ик главный форма улшо стахановский школа-шамычым чыла мера дене поддерживатлаш да шараш.

3. ВЛКСМ ЦК-н Пленумжо комсомольский организаций-шамычым обязыватла: трудовой дисциплиным нарушитлыше-шамыч дене кучедалмашым лушкыдемдаш огыл, молодежьлан труд

Мучашыже 3-ше страницыште.

Свердловский ден Горьковский областьласе комсомольский организаций-шамычын государственный да хозяйственный пашаште участвоватлымышт нерген

ВЛКСМ Свердловский, Горьковский Обком-шамычын докладышт почеш ВЛКСМ ЦК индешымше Пленумын постановленийже

МУЧАШ

дек социалистический отношенийым, шке пашаж дек йöратымашым, производствым дезорганизоватлыше-шамыч дек да нунын покровительышт дек чытыдымашым воспитыватлаш.

4. ВЛКСМ Свердловский ден Горьковский Обком-шамычлан комсомолец-шамычым да молодежым предприятийын график почеш планжым темышаш верч, штурмовщина ваштареш кучедалмашке, промышленный резерв-шамычым максимально использоватлышаш верч, рационализаторский предложений-шамычым илышыш пыснрак пуртышаш верч, трудовой дисциплиным саемдышаш да технологический процессым безусловно соблюдатлышаш верч, труд производительностым да продукцийын качествожым нöлталшаш верч организоватлыман. Бракым шочыктышо причина-шамычым пытарымашым добиватлаш, предприятийын маркыжын честьшым нöлташ.

5. Научно-исследовательский институтласе комсомольский организаций-шамычын пашаштым саемдаш. Институт-шамычын паша практикыштышт улшо бюрократизмым, волокитым, калык озанлыкын нуждыж деч отрыватлымым пытараш нине комсомольский организаций-шамычлан полшаш.

6. Колхозный ял гыч толшо самырык пашазе-шамыч кадрым предприятийлаште закрепитлышашлан лийын, нунылан нормальный бытовой условийым создатлымашым обеспечитлаш, производственный квалификацийым налмаште нунылан полышым оказыватлаш. Самырык пашазе-шамычым предприятийын общественно-политический илышыштыже активно участвоватлымашке привлекатлаш, нунын кокла гыч лучшийжым комсомолыш вовлекатлаш.

7. Трудовой дисциплиным пеҥгыдемдышаш верч эше утларак решительно кучедалаш, расхлябанностьым, безответственностьым, безобразий ден ситыдымаш-шамыч дек равнодушный отношенийым изирак гына проявитлымашым разоблачитлаш ВЛКСМ Свердловский ден Горьковский Обком-шамычын да Л. М. Каганович лӱмеш корнысо ден Горьковский кӱртньö корнысо комсомольский организаций-шамычым обязатлаш.

Шыже-теле перевозкылан корным ямдылымаште активный участийым принйматлаш: депо, станций, мастерской-шамыч телылан ямдылалтмыштым по деловому, кычкыркалымаш да трескотия деч посна проверитлаш да тӱжвак лукмо ситыдымаш-шамычым ыштарымаште полшаш. Транспортышто пашам ышташлан квалификацийым налаш ӱдыр-шамычлан чыла мера дене полышым оказыватлаш.

8. Активный участийым приниматлаш: ВЛКСМ Горьковский Обкомлан—местный промышленностьын, речной транспортын, Балахнинский бумажный комбинатын почеш кодмыштым л и к в и д и р оватлымаште; ВЛКСМ Свердловский Обкомлан—черный ден цветной металлургийым нöлталмаште.

9. Колхозласе да совхозласе молодежым 1940 ийысе Всесоюзный ял озанлык выставкыште участвоватлаш праваже верч социалистический соревнованийым шарыме нерген Всесоюзный ял озанлык выставкын самырык участникше-шамычын ӱжмашыштым поддержатлаш. Всесоюзный ял озанлык выставкыште ончыктымо, социалистический земледелийын мастерже-шамычын достиженийыштым да опытыштым комсомольский организаций-шамыч кумдан пропагандироватлышаш улыт.

10. СССР СНК-н да ВКП(б) ЦК-н „Колхозлаште общественный животноводствым развиватлыме мероприятий-шамыч нерген" постановленийжым шуктышаш верч животноводствын пашаенже-шамыч коклаште социалистический соревнованийым кумдан шараш. У животноводческий ферма-шамычым организоватлышаш верч, поголовьем шукемдышаш верч, вольыкын породностьшым саемдышаш верч активно пижаш. Прочный кормовой базым создатлымашым, кормым аралыме да правильно использоватлымашым, тошто скотный двор, свинарник, конюшня-шамычым шке жапыштыже ремонтироватлымашым да угыч строитлымашым добиватлаш. Животноводствышто кадрым комсомолец-шамыч да несоюзный молодежын лучший ужашышт счетеш пеҥгыдемдаш.

11. 100.000 трактористкым ямдылыме нерген ВЛКСМ ЦК-н, СССР Наркомземын да СССР Наркомсовхозовын постановленийжым шуктымашке недопустимый, формально-бюрократический подход улмым ВЛКСМ Свердловский ден Горьковский Обком-шамычын бюроштлан укажатлаш. Ӱдыр-трактористка-шамычым ямдылыме шотышто тракторный бригада-шамычын трактористыштын, бригадирыштын, механизаций школа-шамычын механикыштын, инструкторыштын, преподавательыштын налме обязательствыштым шуктымым обеспечитлаш комсомолын Обкомжо-шамычлан предложитлаш.

12. Кунам посна комсомольский организаций-шамыч, парадный кычкыркалымашлан кöра, пустой декларацийшамыч дене, тиде шефствын кӱлешлыкшым да важностьшым учитыватлыме деч посна ятыр об'ектым шефствыш налме дене увлекатлалтыт да тиде шефствым паша вийым колтымашке гына сводитлат, тыгай практикым осудитлаш.

Кумышо сталинский пятилеткын пеш шолдра стройкыжо-шамычым строитлыме планым шуктымаште практический полышым оказыватлаш комсомольский организаций-шамычым обязатлаш. У стройка-шамычлан заказым срокышто шуктымашым, оборудованийым, строительный материал-шамычым шке жапыштыже конден шуктымашым добиватлаш. Стройкылаште пашам ыштыше-шамычлан кӱлешлык культурно-бытовой условийым создатлымаште партийный, хозяйственный организаций-шамычлан полшаш, у пашазе-шамычлан квалификацийым налмаштышт, общеобразовательный ден культурный уровеньыштым нöлталмаште полшаш.

13. Шемер-шамычым культурно-бытовой обслуживатлымашым саемдыме шотышто Алапаевск ден Уральский вагоностроительный заводысо (Свердловский область да Дзержинск ден Ардатово олаласе (Горьковский область) комсомольский организаций-шамычын инициативыштым одобритлаш. Ола ден села-шамычым благоустроитлыме шотышто пашам кумдан шараш ВЛКСМ Свердловский ден Горьковский Обком-шамычлан предложитлаш. Жилищым ремонтироватлыме ден телылан ямдылыме да топливо дене обеспечитлымашке особый вниманийым ойыраш. Клуб, парк, кино да театр-шамычын деятельностьыштым саемдаш.

14. Культурный торговлям шарымаште, торговля системыште тӱрлö злоупотреблений-шамыч дене кучедалмаште, торгующий организацийласе комсомолец-шамыч ден молодежь коклаште массово-политический пашам саемдымаште партийный ден советский организаций-шамычлан активный полышым оказатлаш.

15. Государственный ден хозяйственный деятельностьышто комсомолын рольжо нöлталтмым да партий ден правительствын директивыштым илышыш проводитлымаште комсомольский организаций-шамычын кушшо ответственностьыштым учитыватлен, Пленум необходимыйлан шотла: „Легкий кавалерийын" постоянный группыжо-шамыч олмеш жапын-жапын специальный бригадым, группым да пост-шамычым создаватлаш, нуно партийный ден комсомольский организаций-шамычын заданийышт почеш пашам ышташ тӱҥалыт. Бригадылаште пашашке кумда активым привлекатлаш.

16. Государственный ден хозяйственный деятельностьышто комсомольский организаций-шамычын активно участвоватлымышт кажне комсомолецым идейно-политический воспитатлымаш дене сочетатлышаш. Пленум комсомолын руководящий актившым обязыватла: марксистско-ленинский теорийым келгын изучатлыме личный примерым ончыкташ, Сталин йолташын „...государственный ден партийный пашан кеч могай отраслыштыже пашаен-шамычын политический уровеньышт да марксистско-ленинский сознательностьышт мынярлан кӱшнö, тунарланак паша шкеже плодотворныйрак, тунарланак пашан результатше-шамыч эффективныйрак..." манын каласыме указанийжым эреак шарнаш.

Местный Советлашке сайлаш ямдылалтыт

РСФСР да Марийский АССР Верховный Советлашке сайлаш ямдылалтме жапыште Кугу-Шокшем ял советыште (Шернур район) 26 агитатор пашам ыштен. Кызыт нине агитатор-шамыч чыланат колхозласте местный Советлаш сайлыме нерген Положенийым умылтараш виян пижыныт.

Сталин лӱмеш колхозышто местный Советлаш сайлыме нерген Положенийым виян изучатлат. Тыште агитатор Березин ден Якимов йолташ-шамыч колхозник-шамычын каныме жапышт годым Положенийын кажне главажым умылтарат. Колхозник-шамычын вопросыштлан эреак раш вашмутым пуат.

„Пятилетка" колхозыштат местный Советлаш сайлыме нерген Положенийым виян изучатлат. Тыште Марийский АССР Верховный Совет депутат Н. Н. Ибраев йолташ агитационный пашам сайын организоватлен.

И. П. Иванов.

Местный Советлаш сайлыме нерген Положенийым изучатлат

Шернур госбанкысе пашаен-шамыч коклаште местный Советлашке сайлыме нерген Положений изучатлымашым сайын организоватлыме. Кажне кечын занятий эртаралтеш.

Положений умылтарымашым банк управляющий Свинцов йолташ эртара. Тудо слушатель-шамычын кажне йодышыштлан пеш сайын умылтарен пуа. Садлан нуно пеш внимательно колыштыт. Тыгак Свинцов йолташ СССР Верховный Совет нылымше Сессийын материалжым лудын умылтара.

И. С. Макеев.

Ополев сай агитатор

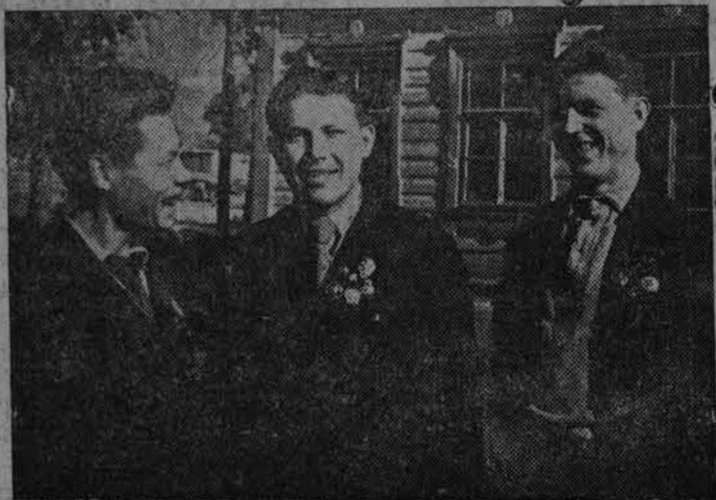
Йошкар-Оласе „Труженица" ургымо промартельыште комсомолец-шамыч агит-массовый пашам сай шынденыт. Пашазе-шамыч коклаште СССР Верховный Совет внеочередной Нылымше Сессийын материалжым эре изучатлен шогат.

Нападатлаш огыл нерген советско-германский договорым ратифицироватлыме нерген Молотов йолташын увертарымыжым, всеобщий воинский обязанность закон проект нерген Ворошилов йолташын докладшым да Сессийын утвердитлыме законжо-шамычым изучатлан пашазе-шамыч куанен коштыт. Чӱчкыдын международный положений нерген, у уверым умылтарымаш эртаралтеш.

Пашазе-шамыч коклаште шемер депутат-шамычын местный Советлашке сайлыме Положенийым изучатлымаш сай кая. Кажне 6 кечылан кок гана занятий лиеш.

Комсомолец-шамыч Ивановский Иван, Ополев Сергей, Самойлова, Горев, молат сайлыме нерген Положенийым план почеш сайын умылтарен шогат. Агитатор Ополев кеч могай вопросланат сай ямдылалтын мия. Партийный организацийын организоватлыме лекцийыш коштеш. Тудо Положенийым изучатлымаш дене красильный да головной уборым ыштыме цехыште 18 пашазе-шамычым авалтен. Положенийым лудмо да умылтарыме годым Конституцийын статьяже-шамыч ден кылден шога, капиталистический элласе да Советский Союзышто сайлымашын ойыртемже нерген раш умылтара. Колыштшо-шамыч шуко йодышым пуэдат. Ополев йолташ чылаланат вашмутым сайын пуа.

Очетов Н. И.

Йошкар Армий ден Военно Морской Флот прекрасный пополнениым налеш.,
Снимкыште: 1919 ийыште шочшо призывник-шамыч (шола гыч) П. Я. Эльтимиров, Ф. В. Елеев, Ф. Н. Китаев. Нуно чылалат ныл оборонный значоклан нормым сдатленыт.
Фото М. Чуршуковын.

Кугу куанымаш дене почетный званийым приниматлем

Всеобщий воинский обязанность нерген Закон мемнан чапле социалистический родинан, мемнан доблестный Йошкар Армийын да Военно-Морской Флотын куатыштым отражатла.

Мемнан социалистический родинан кажне самырык гражданинже кугу пиалым — Пашазе-Кресаньык Йошкар Армий да Военно-Морской Флотышто служитлаш тӱҥалме кечым вучат.

Мый „Шемер вий“ колхозышто машинистлан пашам ыштем. Тений шӱлым тӱредмаште 3,5 га олмеш 4,12—4,20 гам тӱредынам. Призыв кечым кум оборонный (ГСО, ПВХО, ВС) значок-шамыч дене вашлиям. Политический шинчымашемат нӧлтен шогем—эреак газетым лудам, международный положенийым следитлем, политлитературым лудам.

Мый шке ӱмбакем РККА воинын почетный званийжым кугу куанымаш дене приниматлем. Мый боевой да политический ямдылалтмаште отличник лияш, социалистический революцийын сеҥен налмашыжым аралымашке любой минутышто шогалаш ямде лияш обещатлем.

Допризывник— Т. А. Скобелев.

Йошкар-Ола район, „Шемер вий“ колхоз.

Куанен колыштыт

А. Е. Волков йолташ колхозник - шамыч коклаште агитационно-массовый пашам сай ыштен шога. Тудо колхозник ден колхозница-шамычлан шемер депутат-шамычын краевой, областной, окружной, районный, городской, сельский ден поселковый Советышкышт сайлыме нерген Положенийым лудын умылтара.

Волков йолташын умылтарымыжым колхозник ден колхозница-шамыч куанен колыштыт. **И. Индюков.**

Депутат-шамыч шке избирательышт дене вашлийыт

Шукерте огыл РСФСР Верховный Советын депутатше А. Пивоварова да Марийский АССР Верховный Советын депутатше Чемеков йолташ - шамыч „Чобык“ колхозышто (У-Тор'ял район) шке избирательышт дене вашлийыч. СССР Верховный Советын нылымше внеочередной Сессийжын да МАССР Верховный Советын Кокымшо Сессийжын пашаште нерген умылтареныт.

Вен. Иванов.

Призыв кечым куанен вучем

Йошкар Армий радамыш призыватлалташ ямдылалтмем годым элементарный военный знаний дене овладетленам да ГТО, ВС, ПВХО—первый ступень да ГСО—второй ступень значоклан нормым сдатленам. Адакшым „ВКП(б) историй краткий курсым“ изучатлем да кажне кечын газета ден литературым лудын шогем.

Всеобщий воинский обязанность нерген у законым да СССР Калык Комиссар Советский Союз Маршал Ворошилов йолташын приказшым пеш кугу куанымаш дене вашлийынам.

Кызыт очередной призывын кечыжым пашаште у сеҥымаш дене, социалистический родинан оборонный куатшым чот пеҥгыдемдымаш да тиде паша дене масса коклаште агитаций ден пропагандым кумдан шарымаш дене вашлиям.

Ф. В. Елеев.

1919 ийыште шочшо допризывник-комсомолец, РОКК Обкомын инспекторжо.

Выставкын участникше

„Пашазе“ колхозын (Роҥго район) льноводкаже Ф. С. Сидоркина йолташ вич ий чарныде йытын паша дене заниматла. Стахановский пашажым шотыш налын, тений тудым Всесоюзный ял озанлык выставкыш участниклан колтымо.

Сидоркина йолташ йытыным 17 августышт штак шарен, тиде кечылаште шарыма гыч поген обрабатыватлаш тӱҥалеш.

М. И. Тарасова,

МАССР Верховный Советын депутатше.

Агитационный пашам образцово шынденыт

„Шемер вий“ колхоз (Йошкар-Ола район) пеленсе первичный комсомольский организацийыште агитационно-массовый пашалан посна кугу вниманийым ойырымо. Комсомольский организацийын секретарьже П. М. Белоусов йолташ, шкежак агитатор, колхозник-шамыч коклаште заем кампаний жапыште у заемын кугу значенийже нерген эреак умылтарен шогыш. Тиде пашаште тыгак посна комсомолец-шамыч Ильина Елена, Белоусов Семен активно полшен шогышт, нуно кӱрыктде газетым йӱкын лудмашым, беседым эртареныт.

Кызытсе жапыште колхозник-шамычлан шемер депутат-шамычын районный, городской, сельский ден поселковый Советлашкышт сайлыме нерген Положений кумдан умылтаралтеш.

Пасушко лектын, адак кажне общий собраний тӱҥалме деч ончыч агитатор-шамыч Белоусов ден Игнатьев международный положений нерген газета гыч йӱкын лудын умылтарат. Колхозник-шамыч кызытсе жапыште утларакшым Германия ден Польша коклаште лийын шогышо событий-шамычым следитлат.

Колхозник шамыч коклаште агитационно-массовый пашам образцово шынденыт колхозын ял озанлык пашаштыже да кушкын шогымаштыже раш отразитлалтеш.

Тиде первичный комсомольский организацийын пашаже Йошкар-Ола районысо моло комсомольский организаций-шамычын пашаштышт примерлан служитла.

В.

Конкретный руководство лийман

Кызыт шемер депутат-шамычын районный, городской, сельский ден поселковый Советлашкышт сайлымашлан ямдылалтме жапыште агитационный пашам утларак виянгден колтыман.

Туге гынат, посна комсомольский организаций-шамыч тиде пашашке кӱлеш семын пижын огытыл. Йошкар-Ола кермыч заводышто шуко п а ш а з е уло. Нунын коклаште сайлымаш нерген Положений умылтарымашым виянгдаш кӱлеш. Тыште комсомольский организаций уло, но тудо пашазе-шамычым политический воспитыватлыме шотышто нимом ок ыште. Горкомол тудын пашаже дене огеш интересоватле.

Ола мучко чылаже 138 агитатор-комсомолец шотлалтеш, но нуно пашам кузе ыштат, масса коклаште местный Советлашке сайлымаш нерген Положенийым кузе умылтарен шогат, горкомол раш огеш шинче. Тыгак агитатор - шамычын пашаштышт практический полышым пумаш ок кой.

Кодшо сайлымаш кампанийлаште кушто чапле агитатор, беседчик-шамычым тенийят кучылташ кӱлеш, посна участкылашке местный Советлашке сайлымаш нерген Положенийым умылтарымашым виянгдаш. Тидлан ВЛКСМ горком деч кугу полыш кӱлеш.

Ондре Васки.

ИНОСТРАННЫЙ ТЕЛЕГРАММА-ШАМЫЧ

Германия ден Польша коклаште военный действий

Берлин, 10 сентябрь (ТАСС). Германский армийын верховный командованийже таче оперативный сводкым публиковатлен, кушто ойлалтеш:

„9 сентябрьыште германский войска-шамыч Восток могырышкыла чакнен кайше противникым тугак поктен шогеныт.

Сандомеж ден Кутно коклаште Вислан западный серыштыже германский моторизованный часть-шамыч польский фронтым кӱрлыныт. Радом районышто улшо икмыняр польский дивизийын частьыштым германский войска-шамыч йыр авыреныт. Скерневице—Сохачев—Кутно секторла гыч чакныше польский войска-шамыч германский войска-шамычын засадышкышт тӱкненыт.

Вислан кок серыштыжат север могырышкыла ончыко каен шогышо войска-шамыч Влоцлавек деч западышкыла да Плоцк деч северышкыла улшо территорийым налыныт.

Варшава деч северо-востокышкыла германский войска-шамыч Буг эҥер районышто укрепитлалтыныт. Белостокский могырыштыла германский войска-шамычын операцийышт Ломжа ола деч востокышкыла лийын шога.

Германский авиаций польский войска-шамычын юго-восточный ден восточный могырыштыла чакнен кайме корныштым кечегут бомбардироватлен. Люблин ӱмбалне воздушный бой годым германский истребитель-шамычын эскадрилийышт 7 польский самолетым волтен шуэн.“

Польский правительствын Люблин гыч куржмыжо

БЕРЛИН, 10 сентябрь (ТАСС). Люблин гыч увертарат: польский у столица, тышке польский правительствын Варшава гыч толмыжо деч вара, отчаянностьын да растерянностьын жалкий сӱретыштым представлятла.

8 сентябрь кастене, пычкемышалтмек, ола гыч важный правительственный документан ящик-шамычым колтылаш тӱҥалыныт. Тудо жапыштак люблинский воеводствын кудывечыштыже писын гына кагаз ора йӱлалталтыныт.

Уже пелйӱд жаплан воеводство кудывече гыч польский банк гыч шӧртньым да шергакан кагазым грузитлыман икмыняр бронемашина - шамыч кудал лектыныт да виян охрана дене Львов велышкыла каеныт.

Полный тревоган йӱд деч вара, теҥгече эрдене ола гыч гражданский населенийын куржмашыже тӱҥалын. Улшо чыла передвижений средствам населений руалтен налын ыле. Тыгай случайым палемдат, кунам военный повозка - шамычын конвоирышт оружий дене военный транспортым отстаиватленыт.

Варшава гыч эвакуироватлыме йоча-шамыч улмо южо люблинский школлашке шучко сӱретым ужаш лиеш. Йоча-шамычым сопровождатлыше персонал шукыжым куржын. Кудалтен кодымо йоча-шамыч уремыште шортын коштыт. Сусыргышо польский солдат-шамыч тыгак нимогай ончымаш деч посна кодалтыныт.

Врид. отв. редактора—Я. И. МАЛИНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.
Упол. Главлита Мар. АССР А—789. г. Йошкар-Ола, 1 типография Маргосиздата.